

En drogfri miljö för barn och unga

Handlingsplanen är framtagen av en arbetsgrupp med representanter från grundskolan, gymnasiet, verksamhetsutveckling, fritid ungdom och socialtjänsten. Den revideras årligen och beslutas under våren av styrgrupp folkhälsa. Rektorer och enhetschefer ansvarar vid varje höstterminstart för att informera personal, elever och vårdnadshavare om riktlinjer. Verksamhetsutveckling, UKF ansvarar för att samordna revidering och är sammankallande i arbetsgruppen.

Syfte

Syftet är att tydliggöra kommunens rutiner och åtgärder som ska följas om användning av ANDT samt överdrivet spelande förekommer inom skola och fritidsverksamheter.

Riktlinjer

Var och en som får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd ska anmäla detta till socialtjänsten. Myndigheter vars verksamhet berör barn och ungdom samt andra myndigheter inom hälso- och sjukvården och socialtjänsten är skyldiga att anmäla. All personal som arbetar med barn och ungdomar i grund- och grundsärskolan, gymnasieskolan och fritidsverksamheter i Härryda kommun ska förebygga, upptäcka och ingripa vid användning av droger och överdrivet spelande.

Förhållningssättet bland vuxna som arbetar med barn är att hjälpa genom stöd och att ställa krav. Inställningen är att det är användningen av droger som ska bort, inte barnet/ungdomen. Uppgiften är inte att diagnostisera missbruk/beroende, utan att reagera när vi är oroliga för våra barn och ungdomar och se till att vårdnadshavare och socialtjänsten får information om den oro vi känner.

Hälsofrämjande och förebyggande arbete

Skolan och fritidsverksamheter ska påverka barn och ungdomar till en stark attityd mot droger. Skolan ska kontinuerligt utveckla undervisningen kring ANDTS i syfte att öka barn och ungdomars självkänsla, självförtroende och förmåga att fatta goda beslut och se konsekvenser av sina handlingar.

I det hälsofrämjande och förebyggande arbetet i Härryda kommun:

- känner all personal som arbetar med ungdomar i grund- och grundsärskolan, gymnasieskolan samt fritidsverksamheter till kommunens riktlinjer, rutiner och åtgärder. De har även kunskap om ANDTS och dess skadeverkningar.
- finns rutiner och riktlinjer tillgängliga för barn och ungdomar.
- får barn och ungdomar regelbunden ANDTS-undervisning utifrån Lgr 22 och Gy 11.

- Erbjuds vårdnadshavare information och dialog om ungas drogvanor.
- Eftersträvas ett nära samarbete mellan vårdnadshavare och skolan och fritidsverksamheter.
- är skolans och fritidsverksamhetens miljöer fria från droger och spel om pengar.
- Samverkar skola, fritid, socialtjänst och polis kring frågor som berör barn/ungdomar och droger.
- Barn och unga erbjuds hälsosamtal i årskurs 8 och 1 på gymnasiet där frågor om tobak, alkohol, narkotika, dopning och överdrivet spelande ingår. Under hälsosamtalen i årskurs 4 ingår också användning av olika medieformer och spel.

Rutiner och åtgärder

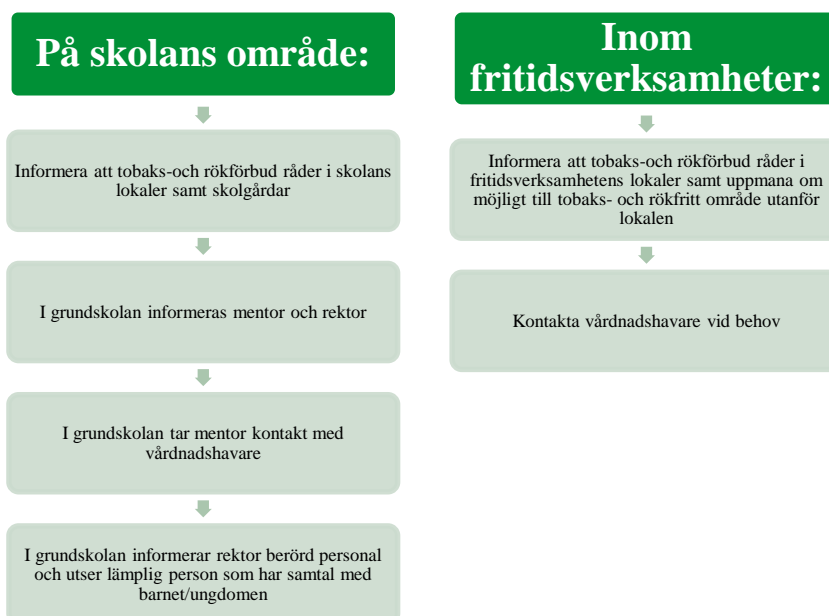
Här beskrivs hur man som personal inom skola och fritidsverksamheter ska agera vid oro/misstanke och vid upptäckt av när ett barn/ungdom använder tobak, alkohol, dopningsmedel och narkotikaklassade medel och vid överdrivet spelande.

Tobak och tobaksfria produkter

Enligt tobakslagen råder förbud mot tobaksrökning på skolans områden samt där barn- och ungdomsverksamhet bedrivs. Det gäller även tobaksliknande produkter såsom vitt snus och e-cigarett. Förbudet gäller i skolans samtliga lokaler, skolgårdar och på motsvarande område utomhus.

- Barn och ungdomar informeras om riskerna med att använda snus, cigaretter, e-cigarett och vattenpipa.
- Det är alla vuxnas ansvar att ingripa mot tobaksanvändning på skolan samt i kommunens fritidsverksamheter.
- Otillåten försäljning av tobak anmäls till Tillståndsenheten, Göteborg stad 031-367 90 91.

Som personal gör jag följande vid upptäckt av rökning och tobaksanvändning:

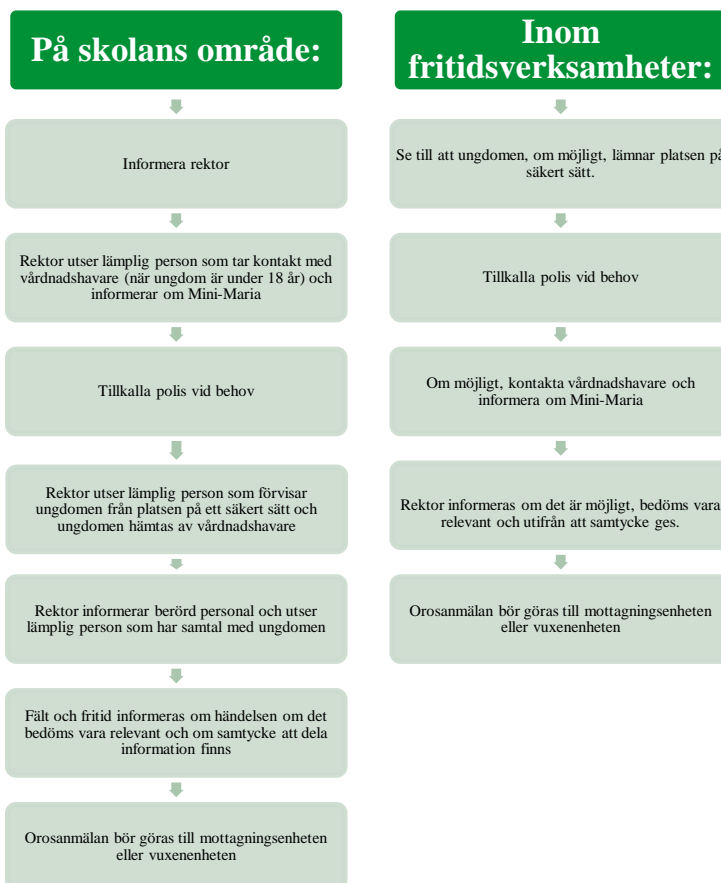
Alkohol, narkotika och dopning

Enligt alkohollagen får inte alkoholdrycker säljas eller lämnas ut till den som inte fyllt 20 år. På serveringsställen får alkoholdrycker inte säljas till personer som inte fyllt 18 år. Enligt narkotikastrafflagen är det förbjudet att inneha, använda, överlåta, förvara och sälja narkotika. Det är också förbjudet att förmedla kontakter mellan säljare och köpare när det gäller narkotika. Vid oro/misstanke om användning av narkotika och/eller dopningspreparat är personal inom myndigheter vars verksamhet rör barn och ungdomar skyldiga att genast ingripa.

Det är förbjudet att befatta sig med eller vistas i skolans lokaler beteendepåverkad av alkohol, narkotika, narkotikaklassade läkemedel, sniffrings- eller dopningspreparat. Detta gäller även i övriga lokaler där kommunen arrangerar aktiviteter för barn och ungdomar. Vid misstanke om förvaring, användning eller försäljning av droger har skolan möjlighet att visitera elevskåp.

- Barn och ungdomar informeras om riskerna med att använda alkohol, narkotika och dopningspreparat.
- Skolan har rätt att beslagta alkohol som påträffas på skolans område. Om elever informerats om att elevskåpen är skolans egendom och till för att förvara skolmaterial, har skolan rätt att öppna skåpen även utan elevens eller vårdnadshavarens samtycke.
- Vid misstanke om innehav av narkotika och langning och försäljning av alkohol och narkotika görs en anmälan till polisen, 114 14.

Som personal gör jag följande vid beteendepåverkan av alkohol och narkotika eller vid oro/misstanke för ett barns/ungdoms alkohol- och drogvänor

Överdrivet spelande

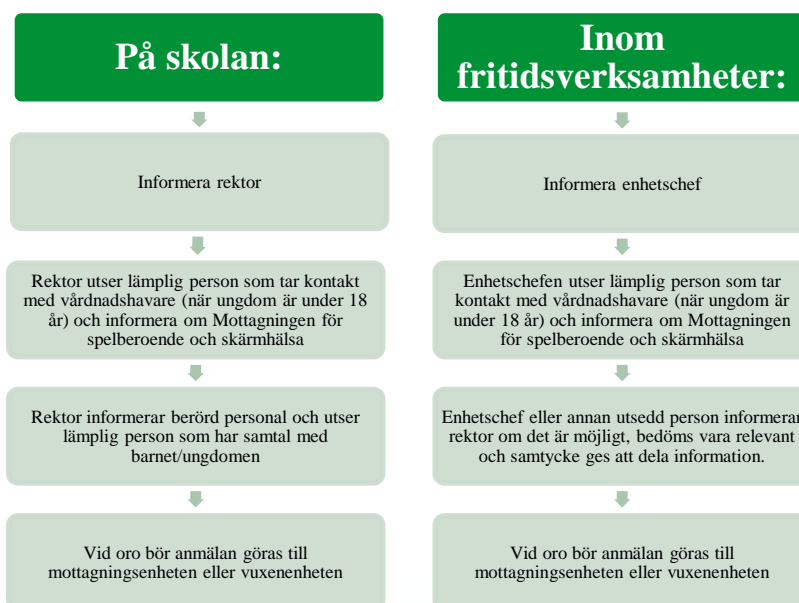
Överdrivet spelande är den samlade benämningen för spelberoende, spel om pengar bland minderåriga och användning av olika typer av datorspel i så stor omfattning att det påverkar psykisk och fysisk hälsa, sociala relationer och dagliga rutiner som skola och arbete. Överdrivet datorspelande kan också utgöra en risk för senare problem med spel om pengar.

När spelandet involverar pengar, har kommunen enligt socialtjänstlagen ett ansvar att förebygga och motverka spelmissbruk samt att barn och unga under 18 år spelar om pengar.

Spelautomater, sportvadslagning, nätpoker, kasinospel och andra penningsspel har en åldersgräns på 18 år. För att spela olika penningsspel på internet måste man också vara 18 år. Det finns också rekommenderade åldersgränser för film och olika former av spel/medier i syfte att skydda barn och ungdomar.

- I Härryda kommuns öppna verksamheter följer vi rekommenderade åldersgränser på dator/tv-spel/spel på surfplatta. I riktade verksamheter kan undantag göras vad gäller åldersgränser, då med vårdnadshavares samtycke eller personals bedömning.
- Vid misstanke om att näringsidkare tillåter minderåriga att spela om pengar görs anmälan till polisen, 114 14.

Som personal gör jag följande om jag känner oro för att ett barn/ungdom riskerar att utveckla riskabla spelvanor eller har hamnat i ett överdrivet spelande:

Viktiga kontakter:

Vid upptäckt av otillåten försäljning av tobak:

Tillståndsenheten, Göteborg stad, 031-367 90 91

Vid misstanke om eller användning av narkotika och/eller dopningspreparat:

Mottagningsenheten, 031-724 68 18 eller vuxenenheten (över 18 år), 031-724 84 30

Vid misstanke om brott (t ex langning och försäljning av alkohol, narkotika, dopningspreparat och tobak) för tips som inte är akuta:

Polisen, 114 14 alternativt via webben.

Kontaktuppgifter att förmedla till föräldrar och unga i behov av stöd:

Mini-Maria, 010-411 50 90

www.vgregion.se/minimaria

För stöd till personer med spelberoende (beroende av spel om pengar) och datorspelsberoende och deras anhöriga.

Mottagning för spelberoende och skärmhälsa 031-343 65 00